

mūzikas skola
centrālā bibliotēka
mākslas skola
iekšpagalms
bijusī ģimnāzijas ēka

Dubultu kultūras kvartāls

STRĒLNIEKU PROSPEKTS 30, JŪRMALĀ. PASŪTĪTĀJS – JŪRMALAS PAŠVALDĪBA. 1. POSMS – JŪRMALAS MĀKSLAS SKOLA. BŪVPROJEKTA AUTORS – SKONTO BŪVE, BŪVPROJEKTA VADĪTĀJS ARHITEKTS G. GRAUDĪNS, ARHITEKTI U. GALENIEKS, A. ČEPIGUSS, I. MAURĀNE, D. ZĒPA. AUTORUZRAUDZĪBA U. GALENIEKS, A. ČEPIGUSS. ĢENERĀLUZŅĒMĒJS – BALSTS-R. BŪVPROJEKTS – 2012.-2013. GADS, ĒKAS NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ – 2015. GADS. 2. POSMS – JŪRMALAS MŪZIKAS VIDUSSKOLA UN JŪRMALAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA. BŪVPROJEKTA AUTORS – SKONTO BŪVE, BŪVPROJEKTA VADĪTĀJS G. GRAUDĪNS, ARHITEKTI U. GALENIEKS, A. ČEPIGUSS, I. MAURĀNE, A. BĒRZIŅA, K. GRAUDĪNS, D. GRAUDĪNS; IZMAIŅU BŪVPROJEKTI 2017.-2018. GADS, IZSTRĀDĀJA SKONTO BŪVE, DUAL ARHITEKTI, A. ČEPIGUSS. AUTORUZRAUDZĪBA SKONTO BŪVE, DUAL ARHITEKTI, A. ČEPIGUSS. ĢENERĀLUZŅĒMĒJS – PERSONU APVĪENĪBA RE&RE UN RERE MEISTARI. BŪVPROJEKTS 2013.-2015. GADS; ĒKU NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ – 2018. GADS. TERITORIJAS PLATĪBA – 9991 M², ĒKU KOPEJĀ PLATĪBA 6900 M².

TEKSTS BAIBA VĒRPE, MG. ARCH. FOTO ALENS LĪDAKS

Dubultu kultūras kvartāls ir jūrmalas mākslas skolas, mūzikas vidusskolas un centrālās bibliotēkas ēku komplekss starp Strēlnieku prospektu, J. Poruka prospektu un F. Brīvēznieka ielu 15 minūšu gājiena attālumā no Dubultu stacijas. Kvartāla ideja, programma un vietas izvēle attīstījās pakāpeniski, jo mākslas skola atradās gājuma rakstura telpās, mūzikas skolas ēku apgrūtināja īpašumtiesību jautājums un centrālā bibliotēku vajadzēja modernizēt. Metu konkurss Sabiedriskajam kompleksam – mūzikas skolas, mākslas skolas un

bibliotēkas jaunbūvei Jūrmalā, kas bija paredzēts laukumā pie Dubultu stacijas – vietā, kur atradās Dubultu kūrmāja un kas joprojām stāv tukša –, 2009. gadā beidzās bez uzvarētāja. Vairākums no piedāvājumiem bija ambiciozas daudzfunkcionālas ēkas, un ekonomiskās krīzes iespaids pašvaldībai lika paskatīties uz vēl kādu vēsturisku vietu, kas saistījās ar izglītības pirmsākumiem. Tas bija pilsētai piederošs zemesgabals pie kādreizējās Smitheņa ģimnāzijas ēkas, būvētas koka konstrukcijās 1909. gadā pēc arhitekta Eižena Laubes projekta.

Ģimnāzijas ēka ar zemi bija privātipašums, savukārt uz noskatītā pašvaldības zemes gabala atradās divas nelielas padomju gados būvētas ēkas Murjāņu sporta skolas vajadzībām. Izmantojot esošās iestrādnēs un vietas senās izglītības tradīcijas, tika lemts tur atstāt nepieciešamo ēku kompleksu, izvirzot pragmatiskākus nosacījumus arhitektūrai. Esošās ēkas tika plānots pārbūvēt, funkciju pieskaņojot to platībām, attiecīgi mazākajā ēkā paredzot bibliotēku. Mūzikas skolu plānoja kā jaunbūvi, jo tai bija specifiska telpu programma, tajā skaitā koncertzāle. Likumsakarīgi tika iecerētas trīs atsevišķas ēkas. Tas nebija tradicionāls risinājums, jo Latvijā ir ierasts veidot daudzfunkcionālus kultūras objektus pilsētu centros. Tādi ir, piemēram, Talsu kultūras sēta ar kultūras namu un mūzikas skolu (2013), Saldus mūzikas un mākslas skola (2013), Liepājas Lielais dzintars ar koncertzāli un mūzikas skolu (2015), koncertzāle Latvija ar mūzikas skolu Ventspili (2019) un citas. Dubultu kultūras kvartāls seko līdzīgi radošo kvartālu tendencēm un aktivizē iekšpagalmu kā papildu telpu aktivitātēm.

Nopietnākais apstāklis, kas ietekmē projekta koncepcijas tirību, ir E. Laubes ēkas liktenis. Privātipašumā esošajam valsts nozīmes kultūras piemineklim ir piemērots grausta

Dubultu kultūras kvartāls, skats no augšas.

Mākslas skolas gleznošanas telpa ar virsgaismām.

Mākslas skolas zaļais jumts.

Mākslas skolas fasāde skatā no F. Brīvēznieka ielas, galvenā ieeja.

Mūzikas vidusskolas rekreācijas vestibils 2. stāvā, koka apdare sienām un griestiem, āra žalūzijas nodrošina telpu nepārkaršanu.

Mūzikas vidusskolas mācību klase; siena labajā pusē veidota no izliektām akustiskām plāksnēm.

Mūzikas vidusskolas mācību klase; siena labajā pusē veidota no izliektām akustiskām plāksnēm.

statuss, un tas ir iekonservēts. Neskatoties uz to, kvartāla apbūve respektē E. Laubes ēku, bet tās īpašnieku plāni pašvaldībai nav zināmi, un ir iespējams, ka nams tādā stāvoklī atradīsies vēl ilgi vai īpašuma attīstības plāni nesaderēs ar kvartāla radošo noskaņu, un tas ir riska faktors kvartālam kopumā. Projektēšana tika organizēta divos posmos. Pirmajā - mākslas skola, otrajā - mūzikas skola, bibliotēka un pārējā teritorija. Projektētāju izvēle notika iepirkumu procedūras ietvaros, kur papildus finanšu piedāvājumam tika prasītas arī projekta skices. Mākslas skolas projektēšanu uzticēja arhitektu birojam «Skonto būve», un arī nākošajā iepirkumā viņi ieguva tiesības projektēt, kas ļāva turpināt iesāktās arhitektu idejas un veidot vienotu apbūvi. Jūrmalas pašvaldība atzinīgi novērtē arhitektu darbu un profesionalitāti, kā arī norāda, ka projekts bijis veiksmes stāsts, jo abos

iepirkumos uzvarēja viens projektētājs, garantējot tā pēctecību. Pēc «Skonto būve» arhitektu biroja reorganizācijas projektu pabeidza birojs «DUAL arhitekti», saglabājot arhitektu komandu.

Kvartāls ir neskartas dabas ieskaits, un priedes un meža zemsedze iesniedzas arī tā teritorijā zonā starp bibliotēku un mūzikas skolu. Tur ierīkotas laipas un soliņi, radot mūsdienīgu rekreācijas vidi. Apbūves ansambli papildina simtgadīgi, būvniecības procesā nosargāti ozoli. Kvartāla centrs ir plašs iekšpagalms, kas tika iecerēts kā ābeļdārzs, saglabājot tur esošās ābeles. Pēc būvniecības gan izdzīvoja tikai viena, bet laukuma ieseguma risinājums tika saglabāts, un tagad tā kompozicionālais pamatojums vairs nav tik skaidrs. Kvartāla teritorija ir iežogota, veiksmīgi risinātas apmeklētāju autostāvvietas gar ielu, nelaižot automašīnas kvartāla iekšpusē. Kompleksa telpiskais risinājums ir labs paraugs tam, kā Jūrmalā attīstāmi lielāki objekti - tos vēlams sadalīt vairākos apjomos. Dubultu kultūras kvartāla ēku apjomi un to brīvais izvietojums zemesgabalā harmoniski iekļaujas apkārtējā vidē un saskan ar vēsturisko apbūves raksturu.

MĀKSLAS SKOLA

Trīsstāvu mākslas skola uzsāka darbu 2015. gadā. Tā ir kopmitnes pārbūve ar piebūvi, tāpēc arhitektūru ietekmēja esošās struktūras - ēkas gabarīti un logu izkārtojums fasādē, kas ticis nedaudz koriģēts. Arhitektiem pilnībā izdevās kopmitnes tēlu pārvērst radošā mācību iestādē - spilgti oranžie koka logi veido mākslinieciskus akcentus uz tumši pelēkās fasādes fona un fasādes stiklotā daļa reflektē apkārtējās vides noskaņas. Šāda arhitektūra rada korektu fonu E. Laubes ēkai un labi sasaucas ar to, jo detaļās tiek izmantoti koka elementi.

Ēkas plānojums ir racionāls, izvairoties no liekajām platībām. Papildus nodarbību un administrācijas telpām, kas izvietotas pārbūvētajā ēkā, piebūvē ir neliela izstāžu zāle, ēdnīca ar savu virtuvi, daudzfunkcionāla zāle deju nodarbībām un koncertiem, kā arī jumta terase ar zaļā jumta fragmentiem mākslas nodarbībām ārtelpās. Trešā stāva gleznošanas telpām ir izbūvētas virsgaismas. Kopējā interjera apdare ir neitrāla, jo ikdienā sienu plaknes tiek izmantotas audzēkņu darbu eksponēšanai, kas telpas saraibina. Visā ēkā ir nodrošināta vides pieejamība, kā arī ēka izceļas ar labiem energoefektivitātes rādītājiem. Par to liecina balvas: konkursā Ilgtspējīgākā ēka un projekts 2015 iegūta 3. vieta nominācijā Ilgtspējīgākais ēkas projekts Latvijā 2015, bet konkursā Ilgtspējīgākā ēka un projekts 2016 - 2. vieta nominācijā Ilgtspējīgākā ēka Latvijā 2016.

MŪZIKAS VIDUSSKOLA

Mūzikas skolas jaunbūvei ir četri stāvi ar vertikālo akcentu - paaugstināto koncertzāles apjomu. Ēkas vizuālajā tēlā ir turpināti mākslas skolas projektā izmantotie risinājumi. Plānojums ir skaidrs un saprotams, tajā ir viegli orientēties. Ieejas vestibils vērsts uz ielas pusi, tam piekļaujas garderobe, kafējnicīcas lete, kā arī ieeja ierakstu studijā,

Mūzikas vidusskolas mācību klase; siena labajā pusē veidota no izliektām akustiskām plāksnēm.

Mūzikas vidusskolas rekreācijas vestibils 2. stāvā, koka apdare sienām un griestiem, āra žalūzijas nodrošina telpu nepārkaršanu.

kamerzālē un administrācijas telpās. Sākot ar otro stāvu, plānojuma centrā - goda vietā - ir izvietots koncertzāles apjoms, kuram gar sāniem atrodas gaiteni, kas ved uz mācību klasēm, kā arī koncertzāles paligtelpas. Dažas mācību klases koncertu laikā izmantojamas kā ģerbtuves. Gaiteni ir samērā šauri, bet izgaismoti ar logiem gala sienā. Katrā stāvā pie galvenās kāpņu telpas atrodas rekreācijas vestibīli un tualetu telpas. Interjerā gan griestos, gan sienām izmantota koka listu apdare salikumā ar gaiši pelēku sienu krāsojumu. Arī šajā objektā energoefektivitāte sasniedz augstus rādītājus. Viens no risinājumiem ir bidāmo koka žalūziju sistēma dienvidu pusē, kas būtiski novērs telpu pārkaršanu. Īpaši jāatzīmē ēkas akustiskie risinājumi. Lai arī laba akustika un skaņas izolācija mūzikas skolas jaunbūvei ir nepieciešamība, ko nosaka normatīvie akti, šajā projektā ir ieviesti vairāki individuāli risinājumi, eksperimenti un inovācijas, ko sekmēja arhitektu aizrautība un iedziļināšanās tēmā. Mācību klašu akustiku risināja J. Tālbergs. Nelielajām mācību klasēm viena siena projektēta 12 grādos slīpa, lai labāk izkliedētu skaņu. Papildus tam taisnās sienas apdarē izmantoti izliekti ģipskartona paneļi ar akustiskiem profiliem, kurus Knauf ražotne izgatavoja tieši šī projekta vajadzībām pēc

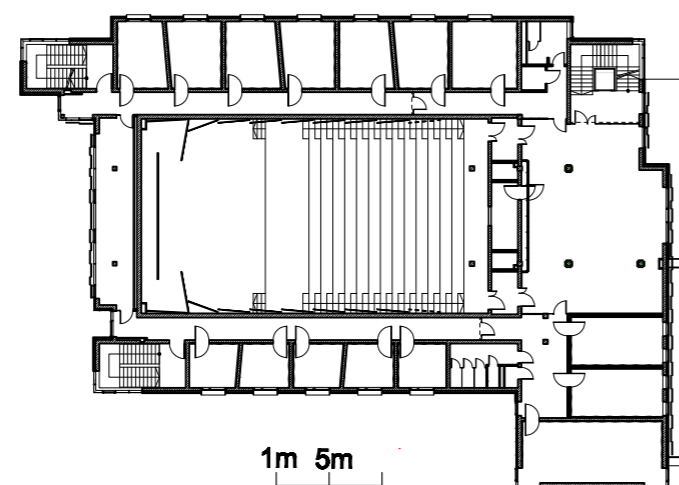
arhitektu skicēm un kuriem projektēšanas stadijā tikai veidots makets mērogā 1:1. Šis risinājums prasīja papildu detalizāciju gridlistēm un griestiem, kas tika veiksmīgi atrisināti. Griestiem izmantotas akustiskās plāksnes, tāpat skaņas slāpēšanai paredzēti smagnēji aizkari. Durvju skaņas izolācijai tika meklēti individuāli risinājumi. Tika veidotas dubultās vērtnes, kuru konstrukcijas kopējā skaņas izolācija sasniedz 46 dB; tās izgatavoja «Liva AB».

Koncertzāles, kamerzāles un ierakstu studijas akustikas risinājumam tika piesaistīts profesors A. Zabrauskis. Koncertzāle paredzēta daudzveidīgiem priekšnesumiem, sākot ar kamerorķestri, ērģeļu mūziku, kori, beidzot ar konferencēm gan akustiskā, gan apskaņošanas režīmā. Zālē ir 400 sēdvietas un samērā stāvs partera slīpums, kas nodrošina labu redzamību. Krēslu speciāli dizainēti sadarbībā ar «Rīgas krēslu fabriku» un akustiski testēti, bet izgatavoti Lietuvā. To apdarē izmantota mākslīgā āda un finierējums, un tie ir sadalīti pa trim salokāmiem sēdvietu moduļiem. Zāles apdarē uzsvars tiek likts uz griestiem. Sākotnējā ideja par ritmisku koka akustisko griestu veidošanu pārtapa citā risinājumā - izmantot «Šrēdera paneļus». Parasti šos 600x1200 mm koka paneļus lieto akustisko sienu apdarē un, pēc projektu autoru teiktā, griestiem tie

Centrālās bibliotēkas grāmatu telpa.

☒ Mūzikas vidusskolas 2. stāva plāns.

☒ Centrālās bibliotēkas daudzfunkcionālā zāle.

nekur iepriekš netika izmantoti. Sienu apdare izmantoti lakoniski akustiskie paneļi, izgaismoti no aizmugures, gridām - vaskots ozola masīvkoka parkets. Lai arī akustiskie mērījumi nav veikti, akustika tiek vērtēta atzinīgi. Koncertzāles noslodze ir liela, un tai primāri jānodrošina mūzikas skolas vajadzības, tomēr zāli iespējams izīrēt arī citiem pasākumiem, un tā jau tiek dēvēta par Dubultu koncertzāli.

Gan akustiskie, gan vispārceļnieciskie darbi objektā tika veikti augstā kvalitātē. Konkursā Latvijas Būvniecības Gada balva 2018 ēka guva atzinību nominācijā Jaunbūve-sabiedriska ēka, bet konkursā Gada labākā būve Latvijā ieguva 3. vietu nominācijā Publiskā jaunbūve.

CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

Jaunās telpas būtiski uzlaboja apmeklējumu, īpaši bērnu nodaļā, kuru labprāt pēc nodarbībām izmanto bērni no mūzikas un mākslas skolas. Divstāvu ēka ir kādreizējā Murjāņu sporta skolas mācību korpusa pār-būve. Pirmajā stāvā atrodas apmeklētāju apkalpošanas lete, grāmatu plaukti, kas redzami no ārpusē pa plašo stiklojumu, periodikas lasītava, bērnu nodaļa un darbinieku telpas. Otrajā stāvā - telpa audiovizuālajai informācijai, datorizētas darba vietas, individuāla darba kabineti un daudzfunkcionāla zāle. No trim pusēm stiklotā telpa ir vērsta uz priekšu parku, kas nodrošina gan gaismu, gan ēnu, un iekštelpa vizuāli saplūst ar ārējo telpu.

Laikā, kad tik daudz iestāžu maina atrašanās vietu, rodas jautājums - kas notiks ar iepriekšējām ēkām. Mākslas skola, gaidot jauno ēku, atradās Jūrmalas teātra ēkā Muižas ielā 7, un pēc pārvākšanās uzlabojās teātra funkcija. Mūzikas skolas ēkas 2. korpus Smilšu ielā 7 tika nodots pašvaldības policijai. Centrālās bibliotēkas telpas Dubultu prospektā 42, pielāgotā divstāvu koka vasarnīcā, nodotas valstij. Kopš 2018. gada Latvijas kultūras kartē Dubultu kultūras kvartālu var iezīmēt kā objektu, kas izceļas ar savām monofunkciju ēkām un dabas ieskauto vidi. ▲

ALEKSANDRS ČEPIGUS

Absolvējis RTU APF (2012), arhitekts. Darba pieredze: «Sestais Stils» (2006-2009), «Skonto Būve» (2009-2016), «DUAL arhitekti» dibinātājs, valdes priekšsēdētājs, arhitekts (kopš 2016). Galvenie realizētie objekti: Dubultu kultūras kvartāls (2018), Tukuma 3. pamatskolas sporta zāle un stadions (2018), Jaunolaines sākumskolas sporta zāle (2017).

Centrālās bibliotēkas fasāde skatā no rekreācijas zonas; 2. stāvā - daudzfunkcionāla telpa.

SUMMARY

CULTURE QUARTER IN DUBULTI

Dubulti Culture Quarter is a group of buildings encompassing Jūrmala Art School, Music Secondary School and central library. The quarter's idea, programme and site developed gradually: art school was situated in premises of casual character, music school's building was burdened by issues of property rights, and central library had to be modernised.

The 2009 sketch contest for a public building complex, i.e. newbuilds of music school, art school and library, planned to be situated in the square near Dubulti train station, the still empty site of the former Dubulti sea resort house, ended without a winner. Most of the offers presented an ambitious multifunctional building, and the impact left by the economic crisis made the municipality consider another historic location related to the origins of education in the town. It was a land property owned by the town and located at a former gymnasium, built in 1909 according to the design by architect Eizēns Laube. The quarter's development pays respect to this privately owned building; however, the municipality has no information on the building owners' plans, and this is risk factor for the quarter in general. The municipality planned three separate buildings. It was not a usual solution: in Latvia it is popular to make a multifunctional cultural object as one building. Design making was organised in two stages. The first stage was dedicated to art school, and the second one, to music school, library and surrounding territory. Designers were chosen through a tender including a requirement to present design sketches in addition to the financial offer.

The quarter is surrounded by virgin nature, and pines and forest groundcover reach into the quarter's territory in the area between library and music school. The area is equipped with plankways and benches to provide a modern recreation ambience. Building ensemble is adorned by centenarian oak trees preserved during construction process.

Art school is a converted dormitory building. Architects managed to transform it into a creative education building, and its form makes a perfect background to Laube's building. Music secondary school's concert hall with 400 seats is intended for various performances, from chamber orchestra, organ playing and choir up to conferences both in acoustic and sound system mode. New central library premises essentially improved participation rates, especially in children department attended by music and art school children after their school day. A soviet sport school's study block was converted into a two-storey building, and now its multifunctional hall with glass-panelled walls on three sides overlooks a pine grove casting both light and shadow into the hall. This design is a good example of visually merged indoors and outdoors. BAIBA VĒRPE, MG. ARCH.